

Nr 223.

Av herr Nyberg, om sänkning av inträdesavgifterna för telefonabonnemang.

Under de senaste riksdagarna ha representanter för olika partier motionerat om sänkning av inträdesavgifterna för telefonabonnemang. Sålunda väcktes vid 1950 års riksdag tre motioner i detta ärende i andra kammaren, nämligen motionerna II: 19, 39 och 83. Framställningarna motiverades bl. a. med det vid avgifternas höjande 1947 gjorda uttalandet om att detta skulle vara endast en tillfällig åtgärd samt att den brist på materiel, som då förelåg, icke längre gjorde sig på samma sätt gällande. Vederbörande utskott — allmänna beredningsutskottet — avstyrkte motionerna, och kammaren följde utskottet.

Utskottet intog emellertid en synnerligen välvillig inställning. Sålunda anförde utskottet i sitt utlåtande bl. a., att det föreföll, som om tiden nu vore inne för en sänkning av inträdesavgifterna. Det påpekades dock att en dylik sänkning icke lämpligen kunde ske utan att telegrafverkets investeringsanslag för nya telefonabonnemang höjdes, detta för att icke förlänga väntetiden för nya abonnenter. I anslutning därtill skrev utskottet: »Med hänsyn härtill synes en avgiftssänkning knappast kunna ske med mindre Kungl. Maj:t — som utskottet finner önskvärt — i samband med uppgörandet av förslag till investeringsanslag för telegrafverket för nästkommande budgetår överväger ett frikostigare anvisande av anslagsmedel än som hittills ansetts möjligt». Detta av riksdagen godkända utlåtande tolkades som en uppmaning till Kungl. Maj:t att vid uppgörandet av budgeten för 1951/1952 anvisa så stora investeringsanslag till telegrafverket, att önskemålet om sänkta inträdesavgifter för telefonabonnemang kunde infrias.

Av statsverkspropositionen att döma har Kungl. Maj:t icke tagit nödig hänsyn till det önskemål, som riksdagen uttalade sig för 1950. Man har varken föreslagit erforderlig höjning av investeringsanslaget eller nedsättning av inträdesavgifterna. Det skall dock villigt medges att läget i vissa avseenden försämrats sedan föregående år. Kravet på återhållsamhet i fråga om investeringarna har accentuerats, likaså vikten av sparsamhet med statens medel. En stark stegring av priserna har uppstått på en mångfald områden. Detta kan givetvis också åberopas som skäl för att bibehålla inträdesavgifterna för telefonabonnemang vid deras nuvarande nivå. Men gentemot detta reser sig ett rättvisekrav, som icke längre bör nonchaleras. Man bör icke dröja längre med att infria det löfte, som gavs genom det tidigare refererade uttalandet av år 1947. Med hänsyn bl. a. till penningvärdets fall torde man dock icke nu böra driva kravet på en omedelbar sänkning av avgifterna till 100 kronor; detta steg bör dock tas så fort en avgjord för-

bättring i det ekonomiska läget inträder. En sänkning till 125 kronor skulle under nuvarande läge lättare kunna försvaras. I en av undertecknad m. fl. väckt motion vid 1950 års riksdag anfördes som alternativ att sänka inträdesavgiften till 150 kronor. Med hänsyn till den förändring det ekonomiska läget sedan föregående år undergått, synes detta förslag i år ha fått ökad aktualitet, och jag vill därför ånyo framlägga det för riksdagen. Beträffande investeringarna har telegrafstyrelsen för nästa budgetår begärt anslag med 60 miljoner kronor till nya abonnentanläggningar, nätarbeten och blanka mellanortsledning. Med oförändrade inträdesavgifter har man då räknat med 90 000—95 000 nya abonnenter. Telegrafstyrelsens anslagskrav har av vederbörande statsråd prutats ned till 56 miljoner kronor, och antalet nya abonnenter skulle då bli 80 000—90 000. När frågan behandlades vid fjolårets riksdag framhölls i utskottets utlåtande bl. a., att en till 100 kronor sänkt avgift skulle minska telegrafverkets överskott med ca 8 miljoner kronor. Om avgiften sänktes till 150 kronor finge man alltså en minskning i överskottet med ca 4 miljoner kronor. Detta vore emellertid fallet endast om antalet nya abonnenter förbleve oförändrat. En sänkning av avgifterna borde emellertid — enligt riksdagens uttalade mening — kombineras med ökade investeringsanslag, så att ett större antal nya abonnenter kunde emottagas utan förlängning av väntetiden. I hur hög grad efterfrågan på telefoner skulle öka, om avgiften sänktes till 150 kronor, är svårt att säga, men ett ungefärligt antal på 10 000 förefaller under nu rådande förhållanden troligt. Detta skulle till avsevärd del reducera den minskning i överskottet för telegrafverket, som avgiftssänkningen till 150 kronor komme att medföra. Detta bör ju dock framhållas under samtidigt beaktande av de höjda investeringsutgifterna. Hur mycket investeringsanslagen till nya abonnentanläggningar borde höjas utan att en sänkning av inträdesavgiften medförde allt för stark förlängning av väntetiden är svårt att angiva, men en ökning av anslaget till det belopp som telegrafstyrelsen gjort framställning om förefaller rimlig.

Telegrafstyrelsen har, som förut framhållits, begärt 60 miljoner kronor i investeringsanslag till nya abonnentanläggningar för nästa budgetår. Om denna framställning beviljades och inträdesavgiften samtidigt sänktes till 150 kronor, skulle detta tydligen resultera i dels att man kunde installera ca 95 000 nya apparater och dels i att telegrafverkets överskott bleve något mindre än det beräknade. Den med ett sådant beslut förenade risken för förlängning av väntetiden synes knappast behöva betraktas som något hinder. Även om man följer Kungl. Maj:ts förslag måste ju någon förlängning av väntetiden uppstå i jämförelse med vad fallet skulle bli om telegrafverkets framställning godkändes. Däremot är det klart, att ekonomiska skäl kunna anföras mot att nu sänka avgifterna, men å andra sidan bör det vara riksdagen angeläget att äntligen infria de förväntningar på sänkta inträdesavgifter för telefonabonnemang, som otvivelaktigt hysas av många människor. Sänkning bör givetvis också ske så fort som möjligt under det nya budgetåret.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställes,
att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla
om att inträdesavgifterna för telefonabonnemang sänkas till
150 kronor.

Stockholm den 25 januari 1951.

Olaus Nyberg.